

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 13589/2024
26.02.2025. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Марине Милановић, Весне Мاستиловић, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у ванпарничном поступку предлагача АА из ..., општина ..., чији је пуномоћник Драган Ранђеловић, адвокат из ..., против противника предлагача „Коридори Србије“ д.о.о. Београд, чији је пуномоћник Драгана Николић Јовановић адвокат из ..., ради одређивања накнаде за експроприсану непокретност, одлучујући о ревизији противника предлагача изјављеној против решења Вишег суда у Крушевцу Гж 2496/23 од 14.02.2024. године, у седници одржаној дана 26.02.2025. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији противника предлагача изјављеној против решења Вишег суда у Крушевцу Гж 2496/23 од 14.02.2024. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија противника предлагача изјављена против решења Вишег суда у Крушевцу Гж 2496/23 од 14.02.2024. године.

Образложење

Решењем Основног суда у Трстенику Р1 220/21 од 01.02.2023. године, ставом првим изреке, одређена је накнада за експроприсане непокретности, и то: - за део катастарске парцеле број .. КО ..., у површини од 1,92 ари у износу од 261.312,00 динара, - део катастарске парцеле број .. КО ..., у површини од 2,07 ари у износу од 281.727,00 динара, - део катастарске парцеле број .. КО ..., у површини од 2,18 ари у износу од 296.698,00 динара, све уписане у лист непокретности бр. .. КО ..., укупан износ од 839.737,00 динара, као и новчана накнада за биљне засаде постојеће на наведеним непокретностима у износу од 5.528,32 динара, и обавезан је противник предлагача да предлагачу као бившем власнику, на име новчане накнаде за експроприсане непокретности и на име новчане накнаде за биљне засаде, исплати укупан износ од 845.265,32 динара са законском затезном каматом од 01.02.2023. године до исплате. Ставом другим изреке, противник предлагача је обавезан да предлагачу накнади трошкове ванпарничног поступка од 94.700,00 динара.

Решењем Вишег суда у Крушевцу Гж 2496/23 од 14.02.2024. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба противника предлагача и потврђено решење Основног суда у Трстенику Р1 220/21 од 01.02.2023. године. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован захтев предлагача за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажног решења донетог у другом степену, противник предлагача је благовремено изјавио ревизију, из свих законских разлога, са предлогом да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној, применом члана 404. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС”, бр. 72/2011...10/2023, у даљем тексту: ЗПП).

Означена одредба, којом је уређен правни институт посебне ревизије, као изузетног правног средства, сходно се примењује у ванпарничном поступку на основу члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку.

Правноснажним решењем, применом материјалног права из одредби Закона о експропријацији и Закона о планирању и изградњи, цитираних у образложењу нижестепених решења, одређена је накнада за делове катастарских парцела, експроприсане решењем од 13.01.2021. године, ради изградње дела ауто-пута Е-761, Појате-Прељина, деоница Крушевац (Кошеви) - Адрани и накнада за биљне засаде са тих парцела, у складу са стварним статусом земљишта као грађевинског земљишта и обавезан је противник предлагача као корисник експропријације да предлагачу исплати тржишну вредност експроприсаних кат. парцела у износу утврђеном на основу налаза и мишљења судског вештака грађевинске струке који се користио компаративном методом, узимајући у обзир све релевантне параметре и корективне факторе, а износ вредности биљних засада са експроприсане непокретности утврђен је из налаза и мишљења судског вештака из области пољопривреде. Ово због тога што је ступањем на снагу Уредбе о утврђивању Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора аутопута Е-761, деоница Појате-Прељина („Службени гласник РС”, број 98/2013), што значи пре експропријације, предметна катастарска парцела променила намену и постала грађевинско земљиште на основу члана 82. Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр.72/09...83/18) без обзира што та промена намене и статуса земљишта, пропустом државних органа, није проведена у катастру.

Имајући у виду садржину тражене правне заштите, чињенице утврђене у поступку и начин пресуђења, Врховни суд је оценио да су нижестепена решења у складу са праксом ревизијског суда и правним ставовима израженим у одлукама Врховног суда, у којима је одлучивано о истоветним захтевима предлагача, са истим или сличним чињеничним стањем и правним основом, због чега нема услова за одлучивање о ревизији као изузетно дозвољеној, а ради разматрања правног питања општег интереса или у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе или новог тумачења права. Ступањем на снагу планског акта пре доношења решења о експропријацији земљишта у својини предлагача, извршена је промена намене предметне парцеле из пољопривредног у грађевинско земљиште. Од тог дана предлагач остварује сва права власника на грађевинском земљишту, што значи да има право на накнаду за експроприсано земљиште према тржишној цени грађевинског земљишта, без обзира на то што орган надлежан за упис непокретности и права на њима није спровео промену у катастру непокретности. Одлуке Врховног касационог суда на које се у ревизији позива противник предлагача (решења Рев 3186/2017 од 27.04.2018.године и Рев 4653/2018 од 23.01.2019.године) не оправдавају потребу за уједначавањем судске праксе. У означеним одлукама изражен је став да накнадне промене земљишта које су настале након доношења решења о експропријацији нису од значаја. Тај став се у овом случају не може применити, јер је земљиште које је

експроприсано постало грађевинско земљиште на основу планског акта донетог пре извршене експропријације. Није потребно ни ново тумачење члана 42. став 2. Закона о експропријацији. Према тој одредби, процену тржишне цене пољопривредног и грађевинског земљишта врши орган надлежан за утврђивање пореза на пренос апсолутних права на непокретностима, али то не значи да се висина накнаде не може одређивати и другим доказним средствима, имајући у виду садржину члана 136. Закона о ванпарничном поступку.

Из наведених разлога, на основу члана 404. став 1. ЗПП одлучено је као у првом ставу изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије у смислу члана 410. став 2. тачка 5., у вези члана 420. ЗПП и члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку, Врховни суд је утврдио да ревизија није дозвољена.

Одредбом члана 27. став 2. Закона о ванпарничном поступку, прописано је да је у поступку у коме се одлучује о имовинско-правним стварима ревизија дозвољена под условима под којима се по Закону о парничном поступку може изјавити ревизија у имовинско-правним споровима, ако овим или другим законом није друкчије одређено.

Према члану 403. став 3. ЗПП, ревизија није дозвољена у имовинско-правним споровима, ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Предлог за одређивање накнаде за експроприсану непокретност поднет је суду 29.12.2021. године. Вредност предмета спора побијаног дела правноснажне одлуке је 845.265,32 динара.

Како у конкретном случају вредност предмета спора побијаног дела правноснажног решења не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по срењем курсу НБС на дан покретања поступка, то ревизија није дозвољена у смислу члана 403. став 3. ЗПП.

На основу члана 413. у вези члана 420. став 1. и 2. ЗПП и чланова 27. став 2. и 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку, Врховни суд је одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа - судија
Бранка Дражић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић